

En nyårsraket skadade hörseln för alltid, men med stark vilja och positiv inställning har Louise Maltéus, 30, i Helsingborg lyckats vända händelsen till något gott.

De egna erfarenheterna har hon nytta av i jobbet som coach, där hon hjälper andra att ta sig vidare i livet.

TEXT: ULRIKA NILSSON FOTO: MARIE WALTHER

Louise Maltéus tar sikte framåt

Vill hjälpa andra att nå sina mål

I framtiden vill Louise gärna arbeta inom hörselområdet och då gärna med ungdomar.

NYÅRSAFTON FÖR SNART tolv år sedan. Louise Maltéus gick andra året på gymnasiet och var på en fest tillsammans med goda vänner. Vid midnatt gick de ut för att skåla och titta på fyrverkerier. En raket avfyrades, men i stället för att stiga upp mot himlen studsade den mot en plank uppe vid hustaket, vände tillbaka igen och exploderade precis intill Louise.

– Det slog lock för öronen och jag tänkte att nu får jag väl tinnitus.

Det fick hon, men det dröjde två veckor innan det började tjuta ordentligt i öronen. Så småningom gick hon till en läkare. Denne konstaterade att Louise fått en bullerskada och hon fick beskedet att det inte fanns något att göra åt det.

– Jag var upprörd och ledsen när jag gick därifrån.

På väg tillbaka till skolan efter läkarbesöket började ilskan bubbla inom Louise. Hon blev arg på läkarens attityd och på tjutandet i öronen.

– Då tog jag ett beslut att vara stark och besegra tinnitus. Audiogrammet visade att hörseln var borta i de höga tonerna, men var inget hon tänkte så mycket på då.

– Jag förstod inte hur dåligt jag hörde, det var tinnitus som var problemet, tyckte jag. Det var också ett förnekande.

Olyckan anmäldes aldrig till försäkringsbolaget.

– Jag hade annat att tänka på. När jag långt senare kollade med försäkringsbolaget det för sent. Det är inget jag bryr mig om nu, jag har lagt det bakom mig och tittar framåt.

Har proppar till hands

Även om hon gått vidare efter händelsen blir hon illa till mods när hon läser om människor som skadas av raketer och smålare till exempel på fotbollsmatcher.

– Jag rös när jag läste om målvakten som fick en smällare kastad på sig från läktaren. Han råkade ut för samma sak som

jag. Det är inte klokt att sådant får ske på en fotbollsmatch, säger hon.

Numera har hon alltid öronproppar till hands på nyår eller om hon ska gå på något evenemang där det kan bli hög volym.

– Jag är livrädd för smällare.

Ville ha kul

Vi ses hemma hos Louise. Lägenheten är hemtrevligt inredd med en blandning av nytt och gammalt. Många av möblerna och tavlorna är köpta på loppis.

– Jag älskar att göra fynd och att sälja grejer och jag gillar tanken på att återanvända, berättar hon.

Sonen Leo, 2,5 månader ligger på en filt och tittar storögt på en leksaksmobil som hänger i taket. Han suger på sin napp och verkar inte ta någon notis om att det kommer besökare.

– Jag var lite orolig för att jag inte skulle höra honom på nat-

ten, men det har inte varit några problem. Han brukar somna vid nio-tiden och sover till sex på morgonen, det är lyxigt, säger hon och skrattar.

Blev kvar på Irland

Hon berättar om tiden efter olyckan. Som de flesta ungdomar tyckte Louise att livet gick ut på att ha så kul som möjligt. Hon reflekterade aldrig över om något var mer eller mindre lämpligt med tanke på hörselskadan.

Efter gymnasiet – media och kommunikation – fick hon jobb som brevbärare, men de tidiga morgnarna var jobbiga och världens lockade.

Louise åkte till Cypern och fick jobb på ett hotell. Hon blev ljudmixer för kvällsshowerna och kom att stå vid ett ljudmixerbord, med örat någon meter från en högtalare.

– Det var nog väldigt olämpligt...

LOUISE MALTÉUS

Ålder: 30.

Bor: Helsingborg.

Familj: Sambo Tobias, sonen Leo som föddes 3 juni. Mamma, pappa, fyra syskon samt syskonbarn.

Sysselsättning: Diplomerad livscoach. För närvarande mammaledig.

Intressen: Loppisar – både att gå på loppis och att själv ha försäljning – inredning, fotografering, böcker och film. Är med i HRF Helsingborgs styrelse.

Övrigt: Har den egna bloggen maltelina.blogspot.com

forts. _____

Louise hoppas kunna gå en kurs i babytecken tillsammans med Leo så småningom.

Vällingen är uppäten och Leo verkar inte ha något att klaga på alls. Han sover hela nätterna så Louise tycker att hon har det lyxigt.

Efter sju månader var säsongen slut och hon åkte hem till Helsingborg och fick jobb i en klädbutik. Men snart tog reslusten över igen.

– En kompis ville till Irland så vi for dit, tog billigaste flyget till Dublin och åkte vidare med buss till Cork. Jag hade 3 000 kronor med mig, min kompis hade ännu mindre.

Louise hade varit i Cork några timmar när hon träffade sin dåvarande pojkvän. Hon blev kvar på Irland i över fem år och arbetade som telefonförsäljare.

– Det var väl inte heller det bästa för min hörsel, att sitta med hörlurar hela dagarna, säger hon och skrattar åt sin ungdomliga obetänksamhet.

Packade allt i en bil

Det finns inte en gnutta dysterhet över Louise. Hon skrattar mycket när hon berättar om tiden i Cork. På call-centret arbetade hon med unga människor från hela Europa och på kvällarna roade de sig. Förutom jobbet hade hon inga plikter eller åtaganden. Livet var enkelt och hon trivdes.

Så småningom kände Louise att hon var färdig med Irland. Förhållandet var slut och hon saknade familjen, mamma, pappa och fyra syskon.

– Under flera år hade jag bara tänkt på mig själv. Jag tröttnade på det och ville gå vidare i livet.

Hon packade sina ägodelar – de var inte fler än att de rymdes i en vanlig bil – och körde hem till Helsingborg.

– Efter att jag kommit hem gick det upp för mig att jag verkli-

”Under flera år hade jag bara tänkt på mig själv. Jag tröttnade på det och ville gå vidare i livet.”

gen hörde dåligt. Jag kunde inte höra vad folk sa och fick fråga om hela tiden. Engelskan är lättare att uppfatta och på Irland pratade alla högt, det ingår i liksom i livsstilen att prata högljutt och med alla man möter. Här pratar man tyst. Det var en stor och jobbig omställning, säger hon.

Vill få med fler unga

När hon landat lite i tillvaron på hemmaplan insåg hon att det var dags att ändra strategi och ta tag i hörselproblemet i stället för att förneka det. Hon skred till handling; kontaktade hörselvården, provade ut hörapparater, läste på om hörselskador, gick på rehabilitering och blev medlem i Hörselskadades förening i Helsingborg. Där är hon nu med i styrelsen och har bland annat ansvar för att göra ett medlemsblad två gånger om året.

– Jag gick med av sociala skäl, ville träffa andra med hörselskador. Eftersom det just då var generationsskifte i styrelsen så

blev jag invald. Nu jobbar vi för att få fler unga att bli medlemmar. Jag tycker det är viktigt att visa att det inte bara är äldre som hör dåligt. Det är skönt att umgås och slippa förklara att man hör dåligt.

Louise vet numera vilket stöd hon har rätt till. När hon gick utbildningen till livscoach hade hon skrivtolk på lektionerna.

– Det var jättebra! Jag hade inte klarat det annars. Ibland kikade mina klasskompisar på skärmen också.

Hon förklarar vad coaching går ut på.

– Det handlar om att hjälpa en person att komma framåt. Det kan vara på olika plan, till exempel något så simpelt som att börja laga nyttigare mat.

Stöttar och bollar idéer

I stället för att blicka bakåt tar man alltså sikte på framtiden och beskriver hur man vill att den ska se ut, hur man vill leva och vilka mål man vill uppnå. Sen gör man upp en realistisk plan för hur man ska nå dit. Coachen säger inte vad man ska göra, men är med och stöttar, bollar idéer och hjälper till under resans gång. Men drivkraften måste finnas hos individen själv.

– Jag var på ett gruppsamtal för hörselskadade som gjorde mig nedtryckt. Det var så mycket negativt. Jag tycker att man ska försöka ta fram det positiva i stället.

Kan du ge exempel?

– När det gäller hörselskadan så kan jag tänka att den är positiv på flera sätt. När jag stänger av hörapparaterna så slipper jag bli störd av oljud, jag har lättare för att skärma av omvärlden

och fokusera på en uppgift, jag blir mer lyhörd för människors kroppsspråk och lägger inte bara vikt vid orden. Om tinnitusen ökar kan det vara en signal på att jag måste ta det lugnt och ta hand om mig själv. Hörselskadan har gett mig en helt annan förståelse för människor.

– Att klaga och skylla på andra för att man är missnöjd med sin situation leder inte till någon förbättring. Om man däremot försöker göra något åt saken och inte får någon hjälp, då tycker jag att man kan få bli arg och protestera.

Kombinera coaching och försäljning

Efter utbildningen blev hon anställd som jobbcoach på Arbetsförmedlingen. Hon fick då utrustning till telefon och möten och även ett par nya hörapparater som arbetshjälpmedel. Möten hölls i rum med bra ljudmiljö.

– Det fungerade bra och det var en lättnad att vara öppen med hörselskadan. Innan dess hade jag aldrig berättat för någon arbetsgivare om hur det låg till.

I en omorganisation i vintras blev alla jobbcoacher varslade. Louise var då gravid med Leo och hann inte få något nytt jobb innan det var dags för mammaledighet.

Framöver vill hon gärna jobba med hörselskadade på något sätt.

– Jag vill jättegärna jobba inom hörselområdet, gärna med yngre människor. Jag gillar också att sälja, så om jag kan kombinera försäljning och coaching skulle det vara perfekt, säger hon och skrattar. ●